

Lichte stijging ingediende meldingen schending bankierseed

Meldplicht banken wettelijk vastleggen?

Amsterdam, 24 februari 2022

In 2021 heeft Tuchtrect Banken 152 meldingen van mogelijke schendingen van de bankierseed ontvangen. Een lichte stijging ten opzicht van 2020, toen ontving Tuchtrect Banken 138 meldingen. Een derde van de meldingen is afkomstig van banken, de overige meldingen komen van particulieren en zakelijke klanten van de banken.

Alleen in de jaren 2017 en 2018 werden meer meldingen ingediend. In deze jaren zijn veel meldingen ingediend als gevolg van twee grote zaken. In 2017 hadden namelijk ruim 90 meldingen betrekking op het niet correct afhandelen van hypotheekaanvragen bij een bank. In 2018 was er sprake van een collectieve melding na een landelijke oproep.

Jerry Brouwer, algemeen directeur bij Tuchtrect Banken, ziet dat particuliere bankklanten steeds beter de weg naar Tuchtrect Banken vinden. “Over de laatste drie jaren steeg het aantal meldingen van 62 naar 106. De bankmeldingen blijven steken op 46, drie jaar geleden waren dat er 41”.

”Banken zijn helaas nog terughoudend met het melden van mogelijke schendingen van de bankierseed. De meldingen die worden gedaan zijn daarbij veelal aan te merken als dertien in een dozijn. Meldingen over ‘rekening gluren’ en geld overmaken op eigen rekening komen veelvuldig voor. Zeer terechte meldingen maar waar blijven de ‘grijze gebied zaken?’”, vraagt Brouwer zich af. Als voorbeeld noemt hij zaken over (de gevolgen van) leidinggeven en de cultuur bij mistanden. Of zaken over het gebruik van geautomatiseerde advisering die bijvoorbeeld tot discriminatie leidt. “Beleid op zichzelf valt niet onder het bankentuchtrect. Dat is namelijk gericht op het handelen van medewerkers. Maar als de uitvoering van het beleid tot ongewenste gevolgen leidt, en dit niet wordt voorkomen, kan dat mogelijk verwijtbaar handelen opleveren. Mogelijk kan dat wel als schending van de bankierseed worden aangemerkt. Juist dit soort zaken kunnen helpen om op die gebieden te komen tot duidelijke normen voor de sector”, stelt Brouwer.

Binnen de bankinstellingen zal volgens Brouwer kritischer moeten worden gekeken naar het eigen beleid voor meldingen bij Tuchtrect Banken. Onderling kunnen de banken tot meer uniformiteit komen. De verschillen tussen de banken zijn namelijk ook goed zichtbaar.

Uit de jaarcijfers blijkt dat het aantal meldingen van de vier grootbanken sterk verschilt. Statistisch gezien lijken deze verschillen onwaarschijnlijk en lastig te verklaren. Dit doet vermoeden dat banken nog te veel een eigen invulling geven aan het tuchtrecht en het doen van meldingen.

Antoinette van Rijn, voorzitter van de Tuchtcommissie Banken zei hierover al eerder: 'Het intern afdoen van gedragingen in strijd met de bankierseed wekt buiten de bank de indruk dat bankmedewerkers bij deze banken niet verduisteren, niet onbevoegd op rekeningen kijken, geen documenten vervalsen, niet wegstijven als moet worden ingegrepen en altijd integer handelen.'

Het bancaire tuchtrecht is vastgelegd in de Wet op het financieel toezicht (Wft). Hoewel melden inherent onderdeel uitmaakt van het tuchtrecht, is in de Wft echter geen meldplicht vastgelegd. Hierdoor is het melden van zaken voor de banken te vrijblijvend en kunnen bedoelde verschillen tussen de banken optreden.

Brouwer pleit ervoor dat wettelijk wordt vastgelegd dat de banken altijd een melding moeten doen als er mogelijk sprake is van een schending van de bankierseed of de daaraan verbonden gedragscode. Vervolgens ligt de afweging bij Tuchtrect Banken of de schending voldoende ernstig is. Daarmee wordt de gelijkheid en rechtszekerheid bevorderd én ook het aanzien en de werking van het bankentuchtrecht.

Over Tuchtrect Banken

Sinds 1 april 2015 moet iedereen die voor een bank werkt de bankierseed afleggen. Bij deze eed hoort een Gedragscode. Via de bankierseed en de Gedragscode zijn alle ongeveer 65.000 bankmedewerkers in Nederland gebonden aan het tuchtrecht. Als een medewerker zich niet aan de gedragsregels houdt, kan daarvan een melding worden gemaakt bij Tuchtrect Banken. De aanklager van Tuchtrect Banken onderzoekt of een bankmedewerker de code heeft geschonden. Hij kan klachten voorleggen aan de onafhankelijke Tuchtcommissie, bestaande uit deskundigen en juristen. Tegen het oordeel van de Tuchtcommissie is beroep mogelijk bij de Commissie van Beroep. Tuchtrect Banken beheert ook het tuchregister, waarin de namen worden opgenomen van bankmedewerkers die een sanctie kregen opgelegd.

Noot voor de redactie, niet voor publicatie:

Voor vragen over uitspraken kunt u terecht bij Olav Wagenaar, woordvoerder, te bereiken op 06-86 89 4900 en via pers@tuchtrectbanken.nl.